

Polifoniskie paviljoni patības meklējumos

Polyphonic pavilions and a search for the self

Barbara Feslere / Barbara Fässler

Māksliniece / Artist

Labā tiesa 88 valstu paviljonu pašreizējā Venēcijas biennālē 55. starptautiskajā mākslas izstādē reflektē par valsts paštēlu mūsdienu kultūras sarežģītības, migrējošās mobilitātes un globālo tīklu laikmetā. Ir valstis, kas apmainās paviljoniem ar citām, ir tādas, kas apvieno vairākas nācijas zem viena jumta kopīgā projektā, ir tādas, kas uzaicina ārvalstu māksliniekus vai kūrē citu izstādes, un ir arī tādas, kuru mākslinieki pārstāv zemi, kurā dzīvo vai ir ieguvuši izglītību.

Doma par mainīšanos ar paviljoniem nav nekāds dižais pārsteigums tiem, kas ir jau sekojuši līdzīdi pēdējo biennāļu norisēm, – atcerēsimies kaut vai Doru Garsiju (*Dora García*), kas aicināja Venēcijā tobrīd esošos starptautiski pazīstamos māksliniekus dot ieguldījumu viņas “platformā” ar nosaukumu “Neadekvātais” (*Lo inadecuado*) Spānijas paviljonā (2011), vai jāatminas Ženēvā dzīvojošais itāļu mākslinieks Džanni Moti (*Gianni Motti*), kurš 2007. gadā pārstāvēja Šveici. Šīs parādības ne vien liecina par to, ka nācijas ideja kļūst aizvien caurspīdīgāka, bet arī izceļ tendenci pa jaunam definēt pašu nacionālo identitāti un iespējas “pasniegt” to uz globālās skatuves. Šo jūtamo pārmaiņu motivācija un ar tām saistītās formas variācijas ir individuālas, katrs gadījums ir īpašs, bet, kā mēs redzēsim, visos piemēros vērojama lielāka atvērtība uz ārpusi, lielāka iecietība pret atšķirīgo, aizvien pieaugoša interese pret “to, kas es neesmu”. Sevi atspoguļojošais cits palīdz precīzāk novilkt patības robežas un šādā ceļā arī uzbūvē savu identitāti.

Paviljonu apmaiņa – starp Franciju un Vāciju – varēja notikt tikai pēc desmit gadus ieilgušām spraigām sarunām un tieši 50 gadus pēc Elizejas līguma noslēgšanas, kas pielika punktu abu valstu konfliktam un paredzēja sadarbību drošības, ekonomikas un kultūras jomā. Vācijai nacionālā identitāte nozīmē “pasauls ietekmju un atkarību kopumu un hermētisku noslēgtību”, savukārt Francija mēģina izcelt “abu tautu radniecību, izlīgumu, universālas cerības un vērtības, kas mūs vieno”. Loģiski, ka abās izstādēs ir tādu citās nācijas autoru darbi, kuriem ir izveidojušās ciešas saites ar mītnes valsti. Vācijas pārstāv ķīniešu megazvaigzne Ajs Veivejs ar visaptverošu instalāciju *Bang*, kas taisīta no parastiem koka krēsliem, kuri sasaistīti kopā un veido kolektīvu zirnekltīklu. Irānis Romualds Karmakars (*Romuald Karmakar*) piedāvā aplūkot video ar spēcīgu politisku vēsti – vienā nofilmēta vācu neonacistu tikšanās, bet otrā aktieris Manfreds Capatka deklamē imāma Salafi Mohameda Fizazi runu Hamburgas mošejā *Al-Quds*. Dienvidafrikānis Santu Mofokengs (*Santu Mofokeng*) savās fotogrāfijās rāda kalnrūpniecības korporāciju sakropļotās ainavas, bet Dajanita Singha (*Dayanita*

A large proportion of the 88 national pavilions at the current 55th International Art Exhibition of the Venice Biennale reflect on the self-image of the nation-state in this age of cultural complexity, migration mobility and global networks. There are countries exchanging pavilions, nations coming together under a single roof within a joint project, states inviting foreign artists or curators organising other countries' exhibitions, and there are cases of artists representing the place where they live or where they've been educated.

The idea of exchanging pavilions is no great surprise to those following the events of recent Biennales. For example, we may recall Dora Garcia's invitation to internationally renowned artists present in Venice at the time to contribute to her 'platform' entitled *The Inadequate* (*Lo Inadecuado*) in the Spanish pavilion (2011), or the Italian artist Giannina Motti, resident in Geneva, who represented Switzerland in 2007. Such occurrences not only indicate that the national idea is becoming ever more transparent, but also point to a tendency of redefining national identity as such and the possibilities of presenting it in the global arena. The motivation for these perceptible changes and the formal variations involved are individual, each case being special, but, as we will see, all of these examples demonstrate greater openness to the outside world, greater tolerance of difference and a growing interest in 'that which I'm not'. The other, which reflects the self, helps to establish the boundaries of the self more precisely and in this way contributes to identity-building.

An exchange of pavilions – between France and Germany – was possible only after a decade of intensive discussion, and precisely 50 years after the signing of the Élysée Treaty which ended the conflict between the two countries and envisaged cooperation in the security, economic and cultural fields. Germany interprets “National Identity” as “a set of world influences and dependencies, instead of hermetic seclusion”, while France seeks to highlight “the kinship of the two peoples, reconciliation, and the universal hopes and values that unite us”. As a logical consequence, the two exhibitions include works by artists from other nations who have developed close ties with their country of residence. Germany is represented by the Chinese megastar Ai Weiwei, with his all-encompassing installation *Bang*, made from ordinary wooden stools which have been joined to form a collective spider's web. The Iranian Romuald Karmakar offers videos with a powerful political message: one shows a German neo-Nazi rally, while in the other, the actor Manfred Zapatka declaims a speech by Salafi Imam Mohamed Fizazi in the Al-Quds Mosque in Hamburg. The South African Santu Mofokeng depicts in his photographs

Santu Mofokenga darbi Vācijas ekspozīcijā
Works by Santu Mofokeng in the German pavilion

Ajs Veivejs. Blaukš. Instalācija
Ai Weiwei. *Bang*. Instalācija
2010–2013

Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

Anri Sala. Ravēls Ravēls. HD videoprojeksija /
Ravel Ravel. HD video projection
2013

Anri Sala. Neravēls. Instalācija. Fragments /
Unravel. Installation. Detail
2013

Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos
Pateicība / Courtesy of Galerie Chantal Crousel, Paris; Marian Goodman Gallery, New York;
Hauser & Wirth, Zürich/London

Singh) piedāvā video un foto materiālus par tradīciju un ikdienas dzīves konfliktiem Indijā.

Savukārt Francijas paviljonā ir izstādījis albānis Anri Sala, kurš dzīvo Berlīnē, bet izglītību ieguvis Francijā. Viņa instalācijā izmantots gan video, gan skaņa. Ekspozīcijas telpā radīta īpaša akustika, ar profesionālu materiālu palīdzību ir izdevies pilnīgi novērst atbalss efektu. Vienlaikus skan Ravēla *Concerto in D* divi ieraksti mūs-laiku izpildījumā – šo darbu skaņradis uzrakstījis tieši Paulam Vitgenšteinam (filozofa Ludviga brālim), kas Pirmajā pasaules karā bija zaudējis labo roku, – un nereti atskaņojumā ir nelielas nobīdes laikā. Anri Sala sniedz iespēju skatītājam “peldēt” pa neticami kvalitatīvu skaņu jūru, liekot padomāt par zaudējuma un ieguvuma jēdzienu, par handikapu un virtuozitāti.

Veiksmīgai sakrītībai un arī diplomātiskām pārrunām jāpateicas par to, ka ir izveidojusies sadarbība starp divām valstīm, kas atrodas mūs-laiku Eiropas pretpolos, – starp Lietuvu un Kipru. Abas nācijas uzaicināja atjautīgo leišu kuratoru Raimundu Malašausku gādāt par abiem paviljoniem, turklāt nesaskaņoti, viena par otras plāniem nezinot, un viņš izlēma veidot izstādi – hepeningu abiem “pasūtītājiem” milzīgajā sporta pili *Palasport* aiz Arsenāla. Izstādē “o00o” detaļas izšķīst kopumā un kopums sadalās detaļās – tā iecerēta kā nepārtraukts process, kurā līdzās nostādīti gan Lietuvas, gan Kipras un daudzu citu nāciju mākslinieki, piedāvājot aplūkot imponzantu modernu cementa arhitektūru, kas nedaudz atgādina padomju laika būves. Savukārt centrālo telpu ritmiski sadala 46 starp-sienas, kas uz izstādi atceļojušas no dažādiem Eiropas muzejiem, – tas ir holandiešu mākslinieka Gabriela Lestera (*Gabriel Lester*) darbs *Cousins*. Kipriete Marija Hasabi (*Maria Hassabi*) pieplūdināja telpu ar “dzīvām skulptūrām” – apāvušas sudrabainas kurpes, tās pavisam lēnītiņām veļas uz priekšu, ritinās pa arēnas trepēm kā tāda lejup plūstoša lava. Tumšajās un uztraucošajās ēkas kāpnēs sastopas milzīgi melnbalti fotoattēli, kuros redzami padomju laika vingrotāju treniņi, – darba autors ir lietuvietis Algirds Šeškus (*Algirdas Šeškus*). Kiprieša Konstantīna Taļoša (*Constantinos Taliotis*) dzelzsbetonā veidotais motorollers, paslēpies kādā gaitenī, atgādina par mītisko ceļojumu, kurā jaunie arhitekti, Bērensa, Lektorbizjē, Misa van der Roes un Gropiusa līdzstrādnieki, tieši ar motorolleru devās kopīgā izbraucienā pa Nikosijas ielām.

Igaunu paviljonā ir gandrīz vieni vienīgi ārzemnieki – kurators polis Adams Budaks ceļ priekšā precīzo Igaunijā mītošā ungāru mākslinieka Dēneša Farkaša (*Dénes Farkas*) dramaturģiju. Darbu “Skaidrs jau iepriekš #006” (*Evident in Advance #006*) iedvesmojuši Ludviga Vitgenšteina raksti par valodu, “Loģiski filozofisks traktāts”, kurā uzsvērts domas sistemātiskums, un “Filozofiskie pētījumi”, kur domāšana gluži pretēji traktēta kā nesistemātiska empīriskā materiāla apstrāde. Izstādē ir instalācijas, milzīgas fotogrāfijas ar ēku maketiem no papīra, grāmatnīcas, lasījumu ieskaņojumi un instalācija ar dokumentiem un skicēm. “Pasaule, teksts?” – katalogā citēts trāpīgais Morisa Blanšo (*Maurice Blanchot*) izteikums, kā arī divu itāļu filozofu teksti, konkrēti, citēta Tallinas Universitātes itālistikas profesore Adriana Kavarero (*Adriana Cavarero*) un tās pašas universitātes semiotiķis Daniele Monticelli (*Daniele Monticelli*). Igaunijas paviljona arhitektoniskā struktūra veidota pēc Markusa Mīsenas (*Markus Miessen*) Berlīnē tapuša meta, kas pats par sevi ir savveida manifests, ja atminamies autora polemiskās teorijas, kuras vēršas pret mūs-laiku “dalības kultūru”, – šeit minams viņa darbs “Piedalīšanās murgs” (*The Nightmare of Participation*).

Anri Sala. Neravēls. Instalācija. Fragments /
Unravel. Installation. Detail
2013

Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos
Pateicība / Courtesy of Galerie Chantal Crousel, Paris; Marian Goodman Gallery, New York;
Hauser & Wirth, Zürich/London

landscapes crippled by mining corporations, whereas Dayanita Singh presents video and photo material on the conflicts of tradition and everyday life in India.

Exhibited in the French pavilion is a work by the Albanian Anri Sala, who lives in Berlin but was educated in France. His installation utilises video as well as sound – both having special significance. Special acoustics have been created in the exhibition room, using professional materials to completely eliminate any echo. Two recordings of a contemporary performance of Ravel's *Concerto in G* are played simultaneously. This is a work specially written by the composer for Paul Wittgenstein (brother of the philosopher Ludwig), who had lost his right arm in the First World War. From time to time there are minor time shifts in the recording. Anri Sala gives the visitor the chance to ‘swim’ in an unbelievably high-quality sea of sound, encouraging contemplation of the concepts of loss and gain, disability and virtuosity.

The collaboration between the two countries located at the opposite poles of contemporary Europe – Lithuania and Cyprus was born out of a fortunate coincidence, in spite of diplomatic negotiations. Both nations invited the ingenious Lithuanian curator Raimundas Malašauskas to take charge of their pavilions, moreover in an uncoordinated way, without knowing about each other's plans, and he decided to create an exhibition as a happening for the two ‘clients’ in the immense Palasport sports hall behind the Arsenale. In the exhibition o00o the details dissolve into the whole, and the whole splits up into detail: it is intended as an unbroken process in which the works by artists from Lithuania, Cyprus and many other International Places are displayed side by side, in an imposing architecturally modern concrete structure, somewhat reminiscent of those we know from the Soviet period. The central space is rhythmically subdivided by 46 partition walls, brought to the exhibition as readymades from various European museums: this is the work *Cousins* by the Dutch artist Gabriel Lester. The Cypriot Maria Hassabi fills the space with ‘living sculptures’: wearing silver shoes, they roll forward very slowly and whirl on the steps of the arena like lava flow. On the dark, exciting stairs of the building we encounter immense black and white photographs showing Soviet period gymnasts in training: it's a work by the Lithuanian Algirdas Šeškus. The reinforced concrete

Marija Hasabi. Starpbrīdis. Performance. Skati no ekspozīcijas / **Maria Hassabi.** *Intermission.* Performance. Views from the exposition 2013

Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

scooter by the Cypriot Konstantinos Taliotis, hidden away in a corridor, reminds us of a mythical trip when the young architects Le Corbusier, Mies van der Rohe and Gropius, all employees of Behrens, made a trip together to Nicosia on a scooter.

The Estonian pavilion consists almost exclusively of foreigners: the Polish curator Adam Budak presents a precisely worked drama by the Hungarian artist Dénes Farkas, who is living in Estonia. The work *Evident in Advance* has been inspired by the writings of Ludwig Wittgenstein on language: *Tractatus Logico-Philosophicus* which emphasises the systematic nature of thought, and *Philosophical Investigations* in which, quite on the contrary, thinking is presented as the non-systematic processing of empirical material. The exhibition includes installations, immense photographs of architectural models in paper, a bookshop, recordings of readings and an installation with documents and sketches – all of which is devoted to the problem of the accessibility and the functions of language. “The world? A text?” – the catalogue quotes this pointed remark by Maurice Blanchot and also contains texts by two Italian philosophers: Adriana Cavarero from Verona University and Daniele Monticelli, Professor of Italian Studies and Semiotics at Tallinn University. The architectural structure of the Estonian pavilion has been created after a design by Markus Miessen in Berlin. This in itself is a kind of statement, if we remember the artist’s polemic theories directed against the contemporary ‘culture of participation’. We may mention his work *The Nightmare of Participation*.

The Palestinian pavilion, too, has an eloquent title: *Otherwise occupied*. Here we can marvel at models of buildings made of cardboard. In the garden of the Venice Academy of Fine Arts, the artist Bashir Makhoul invites the viewer to participate in the invasive occupation of a garden, where each visitor can place a cardboard box with windows cut into it. The pavilion of this non-existent country thus inevitably becomes a gesture of abusive occupation, demanding and defining for itself an identity that is still taking shape. In a video by Aissa Deebi, two actors in a somewhat Kafkaesque atmosphere replicate the testimony by Daoud Turki at his trial in the Haifa court, where he was sentenced to seventeen years of imprisonment for spying. The Palestinian pavilion curated by Bruce W. Ferguson, a US citizen living in Cairo, seeks to go “beyond the claims of nationalism”, critically reflecting through artistic means on a Palestinian identity, seeking a different space in need of its own utopia.

Ensnoced in a historic house behind the Giardini, the gardens of the Biennale, is the Maldivian pavilion which, if we discount the Minister of Culture and commissioner, consists a hundred percent of foreigners: there are 21 artists from 11 countries participating in the exhibition. The focus concentrates on the gaze that these foreign artists direct from the outside on these islands in the Indian Ocean. The artists include two Swiss and one Italian. Christoph Draeger, together with the Austrian Heidrun Holzfeind, presents the video *Tsunami Architecture*, focussing on the efforts to repair the damage from the disaster and the structures erected in four countries around the Indian Ocean, whereas the video *Deep Weather* by Ursula Biemann shows the inhabitants of Bangladesh engaged in dam-building work, undertaken in order to avert the continual flooding. The Italian Stefano Cagol presents the performance *Ice Monolith* which is fated to melt away inevitably, starting from the opening of the exhibition, and serves to highlight the problem of the melting of the polar ice caps, a danger to the Maldives and to Venice itself.

Arī palestīniešu paviljonam ir daiļrunīgs nosaukums – “Citā gadījumā aizņemts”, tajā varam apbrīnot no ogles veidotus celtņu maketus. Venēcijas Mākslas akadēmijas dārzā mākslinieks Baširs Mahuls (*Bashir Makhoul*) aicina skatītājus piedalīties invazīvā dārza okupācijā, katram noliekot tur kartona kasti, kurā var izgriezt lodziņus. Šis neesošās valsts paviljons līdz ar to neizbēgami kļūst par žestu pret jaunprātīgu okupāciju, kas pieprasa un definē sev tādu identitāti, kura vēl tikai top. Mākslinieka Aisas Dēbi (*Aissa Deebi*) video divi aktieri viegli kafkiskā gaisotnē imitē palestīnieša Daūda Turki aizstāvēšanās runu Haifas tiesā, kas viņam piesprieda brīvības atņemšanu uz septiņpadsmit gadiem par spiegošanu. Palestīnas paviljons, kam kurators ir Kairā mītošais amerikānis Brūss V. Ferguson (*Bruce W. Ferguson*), cenšas “viņpus nacionālisma pretenzijām” ar mākslinieciskiem izteiksmes līdzekļiem kritiski reflektēt par palestīniešu identitāti, kura meklē sev citu telpu, kam vajadzīga sava utopija.

Aiz *Giardini*, biennāles Dārziem, kādā senā savrupmājā ir “ieperinājies” Maldīvijas paviljons, kurā, ja neskaitām kultūras ministru un komisāru, ir simtprocentīga ārzemnieku klātbūtne: izstādē piedalās divdesmit viens mākslinieks no vienpadsmit valstīm. Tās centrā – ārvalstu mākslinieku acis, ar kurām tie no ārpuses skatās uz šīm Indijas okeāna salām. Mākslinieku vidū arī divi šveicieši un viens itālis. Kristofs Drēģers (*Christoph Draeger*) kopā ar austrieti Heidrūnu Holzfeindu (*Heidrun Holzfeind*) prezentē video “Cunami arhitektūra”, kas pievēršas katastrofas seku likvidēšanas darbiem, būvēm četrās

Gabriels Lesters. Māšīcas. Instalācija. Skats no ekspozīcijas / **Gabriel Lester.** *Cousins.* Installation. View from the exposition 2013

Dēnešs Farkašs. Skaidrs jau iepriekš #006. Skats no ekspozīcijas / **Dénes Farkas.** *Evident in Advance #006.* View from the exposition 2013

Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

Dēnešs Farkašs. Skaidrs jau iepriekš #006. Instalācija. Ekspozīcijas fragmenti / **Dénes Farkas.** *Evident in Advance #006.* Installation. Details from the exposition 2013

Baširs Mahuls. Citā gadījumā aizņemts. Instalācija. Ekspozīcijas fragments / Bashir Makhoul. *Otherwise occupied*. Installation. Detail from the exposition 2013

Luo Lins, Liu Ke. Šunde Venēcijas projekts. Instalācija. Ekspozīcijas fragments / Luo Ling, Liu Ke. *Shunde Venice project*. Installation. Detail from the exposition 2013

Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

Indijas okeāna zonas zemēs, bet Ursulas Bīmanes (*Ursula Biemann*) video *Deep Weather* rāda Bangladešas iedzīvotāju dambja būves darbos, kas pasākti, lai apturētu nemitīgos plūdus. Savukārt itālis Stefano Kagols (*Stefano Cagol*) piedāvā apskatei darbu "Ledus monolīts", kurš no izstādes atklāšanas brīža ir pakļauts neizbēgamai izžušanai un aktualizē ledāju izkušanas problēmātiku, kas rada vienlīdz lielas briesmas kā Maldīvijai, tā arī pašai Venēcijai.

Austrālija izstāda singapūrietes Simrinas Gilas (*Simryn Gill*) darbus – šī māksliniece dzīvo Sidnejā un savās instalācijās pievēršas emigrantiem aktuāliem eksistenciāliem jautājumiem. Viņa apzināti atstāj paviljona jumtu vaļā, lai izstāde tiktu iznīcināta un tad varētu tikt atjaunota, līdz ar to viņas instalācijas ir pakļautas lēnai entropijai, nomazgāšanās un sabrukuma procesiem: sienas, kas nokrāsotas ar tušu (jeb Ķīnas tinti), kolāžas no vārdiem, kas izgriezti no grāmatām un pārveidoti dīvainos kukaiņos un gredzena formas priekšmetos, – šī gadiem ilgi veidotā kolekcija ir sakārta pie sienām un veido mūžīgā riņķa danča ciklus, nevis nulli. Noteikti nav nejaušība tas, ka uz grīdas atrodas grāmatu kaudzes, no kurām nāk gar sienām sakārtie izgriezumi ar nosaukumiem *Australian Nationalism*, nevis *Where I Was From*, kas liecina par mākslinieces imigrantes refleksiju identitātes sakarā.

Kubas izstāde ir sarīkota Arheoloģijas muzejā Sv. Marka laukumā, un tajā septiņi kubiešu mākslinieki sarunājas ar septiņiem citzemju māksliniekiem. Pītagoriskā kubietes Glendas Leonas (*Glenda León*) izstādē katra zvaigzne iegūst skaņu un kā maza mūzikas kaste pieskandina Visumu, bet kubiete Marija Magdalēna Kamposa-Ponsa (*Maria Magdalena Campos-Pons*) un ASV mākslinieks Nīls Leonards (*Neil Leonard*) rāda ainas iz kubiešu ikdienas uz nelieliem videoekrāniem, kas atrodas putnubūros, kuri antīkām skulptūrām pildītājā telpā ir bez sava skaita.

Fondazione Bevilacqua La Masa telpās Norvēģija ir uzticējusi Munka 150. jubilejas izstādes veidošanu Venēcijas domes locekli un kritiķei Andželai Vetēzei (*Angela Vettese*), kura konfrontē vācu ekspresionisma priekšteča gleznas un zīmējumus ar norvēģu mākslinieces Lēnes Bergas (*Lene Berg*) filmu *Dirty Young Loose*.

Arī Latvija ir pieaicinājusi divas kuratores no ārzemēm, proti, amerikānietes Annu Bārlovu un Kortniju Finno no *Art in General* Ņujorkā, kuras sadarbojas ar Alisi Tifentāli no "kim?" laikmetīgās mākslas centra. Atšķirībā no citām Baltijas valstīm šī kuratoru komanda ir izlēmusi strādāt ar pašmāju resursiem un pārstāv valsti ar diviem latviešu māksliniekiem, kas iepazīstina starptautisko publiku ar dzīvi un paradumiem sniegotajos Latvijas laukos.

Kenijas paviljonā ir jūtama pamatīga ķīniešu mākslinieku klātbūtne, kas, šķiet, izskaidrojama ar šīs valsts nabadzību, – tai nācies lūgt finansējumu varenajai Ķīnai. Brazīlijas paviljonā dialogu ar citzemju māksliniekiem savukārt pamato Eliu Fervensas (*Hélio Fervenza*) un Odiriša Mlaszu (*Odiros Mlászho*) konfrontācija ar vēsturiski "fundamentālu darbu trilogiju", kuros Mēbiusa lenti veido Bruno Munari, Lidžija Klārka (*Lygia Clark*) un Makss Bills (*Max Bill*).

Nacionālā elementa atšķirīgajai pasniegšanai, kā jau redzējām, ir dažādi iemesli – kā miera līgums un sadarbības līgums, tā veiksmīga sakritība, skatiens no ārpuses, bagāts sponsors, gan paradigmatiski darbi, gan atvērtība citādajam. Šādam pavērsienam nevajadzētu mūs pārsteigt – biennāle ir radusies pirms 118 gadiem, sekojot 19. gadsimta starptautisko izstāžu paraugam, uz spēcīgas starpvalstu konkurences pamata, kas izpaužas paviljonu arhitektūras sacīkstē. Mūsdienā daudz kultūru tīklu un migrācijas plūsmu

Tjeri Žofruā (*Kolonels*). Vai iespējams saklasificēt klimata pārmaiņu ārkārtas situācijas? Instalācija. Ekspozīcijas fragments / Thierry Geoffroy (*Colonel*). *Can Climate Change Emergencies Be Ranked?* Installation. Detail from the exposition 2013

Stefano Kagols. Ledus monolīts. Instalācija. Ekspozīcijas fragments / Stefano Cagol. *The Ice Monolith*. Installation. Detail from the exposition 2013

Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

Australia is exhibiting an overwhelming installation by the Singapore-born artist Simryn Gill, who now lives in Sydney and deals in her work with existential issues faced by migrants. She has deliberately left the roof open, because the pavilion will be destroyed and subsequently renewed after this edition of the Biennale, which means that her installations are subject to a slow process of entropy, washing away and collapse. The walls painted in China ink, and collages from words cut out from books and transformed into strange insects and ring-shaped objects – this collection, created over the years, is hung on the walls and forms cycles of an eternal dance, rather than nullity. It is certainly not by accident that on the floor there are piles of books from which the cuttings hung on the walls derive, books with titles such as *Australian Nationalism* rather than *Where I Was From*, testifying to the immigrant artist's reflection on identity.

The Cuban exhibition is being held at the Museum of Archaeology in the Piazza San Marco. Seven Cuban artists engage in a conversation with seven foreign artists. In the Pythagorean exhibition by Glenda Leon, every star acquires a sound, filling the Universe with sound like a little music box, while the Cuban artist Maria Magdalena Campos-Pons and the US artist Neil Leonard create scenes from everyday Cuban life on small video screens contained in birdcages,

Marija Magdalēna Kamposa-Ponsa, Nils Leonards
53+1=54+1=55. Gada vēstule. Instalācija. Ekspozīcijas fragments /
Maria Magdalena Campos-Pons, Neil Leonard
53+1=54+1=55. Letter of the Year. Installation. Detail from the exposition
2013

Pedro Kostas darbi Kubas ekspozīcijā /
Works by **Pedro Costa** in the Cuba pavilion
2013
Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos

izvogotajā pasaulē uzmanība no formas pievēršas saturam, no ārienes – domai, no priekšmeta – procesa nepārtrauktībai. Dažādu valstu un kultūru identitāšu būve loģiski iet pa šo valstu vēstures un migrāciju plūsmu ietekmētās sabiedrības attīstības ceļu, kad bez mitas noris apmaiņa ar informāciju un attēliem, kad ir pienācis laikposms, kurā daudzvalodība ir kļuvusi gandrīz par standarta situāciju ne tikai pilsētās, bet arī pašos cilvēkos. Vienas kultūras attēlojums ir vienkāršs, tajā vienmēr ir bijusi kaut kāda idealizācija, bet tam vairāk nekā jebkad agrāk pietrūkst empīriskā pamata. Venēcijas biennālē valstu paviljoniem uz fasādes paliek attiecīgās valsts nosaukums, kā arī nemainās savulaik rūpīgi pārdomātā arhitektūra, kurai vajadzēja vēstīt to, ko bija iedomājušies valsts pārstāvji, bet to iekšienē tagad jūtami centieni paust, aprakstīt un attēlot to, par ko šīs valstis ir kļuvušas šodien, – tās ir kļuvušas daudznozīmīgas, niansētas, slidenas un ir atteikušās no pretenzijām uz vienbalsību. Līdz ar to ir mainījušās paviljonu funkcijas – tie ir kļuvuši par skatuvi starpkultūru dialogam, identitātes vai identitāšu meklējumiem un mainīgiem skatpunktiem, kur bez mitas un grūtā darbā tiek pārdefinētas vērtības.

No itāļu valodas tulkojis Dens Dimiņš

present in countless numbers in this space filled with antique sculptures.

In the premises of the Fondazione Bevilacqua La Masa, Norway has entrusted the creation of an exhibition devoted to the 150th birthday of Munch to Angela Vettese, critic and adviser for Culture and Tourism at Venice City Council, who confronts the paintings and drawings of this precursor of German Expressionism with the film *Dirty Young Loose* by the Norwegian Lene Berg.

Latvia, too, has invited two curators from abroad, namely the Americans Anne Barlow and Courtenay Finn from Art in General, New York, who collaborate with Alise Tifentāle of the *kim?* Contemporary Art Centre. In contrast to the other Baltic states, this team of curators has chosen to use the country's own resources, presenting two Latvian artists who acquaint the international audience with the life and customs in a snowy Latvian countryside.

The Kenyan pavilion is pervaded by the presence of Chinese artists, which seems to be explicable in terms of this country's poverty, necessitating a request for support from mighty China. In the Brazilian pavilion, the dialogue with foreign artists is based on a confrontation between the contemporary Brazilian position of Helio Ferrenza and Odiros Mlászho, and the historical "trilogy of fundamental works" by Bruno Munari, Lygia Clark and Max Bill.

As we have seen, there are various reasons for a different presentation of the national component: a peace treaty or a cooperation agreement, a fortunate coincidence, a view from the outside, a rich sponsor, as well as paradigmatic works and openness to the difference. Such a development should come as no surprise: the Biennale came into existence 118 years ago on the model of 19th century international exhibitions which, in turn, is based on strong rivalry between countries as expressed in the competition of pavilion architecture. In the contemporary world, crisscrossed by multicultural networks and migration flows, attention has turned from form to content, from the exterior to thought, from the object to the continuity of the process. The construction of the identities of different countries and cultures logically follows the course of social development in these countries, influenced by their history and by flows of migration where an exchange of information and images is continually occurring, now that we've reached a stage where multilingualism has become almost the standard situation not only in global cities, but also inside the individual subject on itself. The depiction of a single culture as monochrome has always included some kind of idealisation, but more than ever before, it lacks an empirical basis. At the Venice Biennale, the national pavilions still have written the name of the country on the façade, as well as the carefully thought-out architecture which was intended to convey the ideas of the representatives of that state one time, but inside we can now perceive strivings to express, describe and depict what the countries have become today: they have grown polysemous, nuanced and elusive, and have relinquished claims to unanimity. The functions of the pavilions have thus changed: they have come to represent a stage for intercultural dialogue, for searches of identity and for changing perspectives, in continual redefinition.

Translator into English: Valdis Bērziņš

Bruno Munari. Ieliekts/izliekts. Objekts /
Bruno Munari. Concave/convex. Object
1947

Simrina Gila. Laid, lai iet! Ekspozīcijas fragments /
Simryn Gill. Let Go, Let's Go. Detail from the exposition
2013
Foto / Photo: Barbara Fässler
Foto no publicitātes materiāliem / Publicity photos